

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 3. Vtrùm vnitas numerica conueniat Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

prorsus esse, ratione naturali euidenter demonstrabile est.

Ita tenent pene omnes Theologi. Alenf. Albert. S. Th. Scot. S. Bon. Henr. Egid. Richar. Durand. Heruz. Aureol. Mayr. Tolet. Marsil. Hispal. & alij. Quos referunt, & sequuntur Gillius lib. 2. de Deo tract. 3. c. 7. Fasol. 1. p. q. 1. ar. 3. & ibi Caiet. Zumel. Molina. Vaz. alijque Thomistæ vnanimiter, Soar. disp. 29. Meraph. sect. 2. & 3. Smifing. tract. 3. de Deo vno, disp. 1. q. 1. & cæteri Scotistæ. Recup. lib. 5. de Deo. q. 4. Pasqualig. tom. 1. de sacra doctrinâ disp. 14. sect. 1. Quiros tom. 1. de Deo in comm. art. 3. S. Thom. citati. Et cæteri communiter contra Ocham, Gabr. Adam. Aliac. Bassol. & Maior. sentientes oppositum apud Gilli. Fasol. & Recupit. vbi nuper, scilicet vnitatem Dei non esse euidenter demonstrabilem ratione naturali.

40 Constatque imprimis confectarium ex illis Scripturæ locis, in quibus satis clare significatur, Dei existentiam ex existentia creaturarum euidenter demonstrabilem esse; prout vidimus supra disp. 1. q. 6. proposit. 4. Esse enim illis in locis sermonem non de Deo vtcunque, sed de Deo quatenus vnico, ipsorum contextus, & verba ibi recitata satis offendunt consentaneè ad notationem vniuersalem traditam supra in hac q. num. 15. sub finem.

41 Deinde constat Confectarium. Quia aut omnes, aut pleræque saltem rationes, quas pro vnitatem Dei congesimus, demonstratiuæ sunt haud dubie, vt quisquis probè eas intellexerit, & percalluerit, haud dubie confitebitur. Et quidem, aggregatum earum tantam euidentiam saltem moralem inducere de vnitatem diuinâ, vt nullus intellectus illis instructus (adhuc seclusâ fide) possit prudenter ei dissentire, inuicibile est.

42 Sed obijci tamen potest pro Aduersarijs primò. Vnitas Dei est obiectum fidei. Ergo nequit esse obiectum scientiæ. Quia fides, & scientia componi nequeunt circa idem obiectum. Concesso antecedenti. Nego consequentiam. Et probationem. Aliqua enim scientia, & fides bene circa idem obiectum componi possunt; prout supra disp. 1. q. 9. ostentum est.

43 Secundo obijci potest. In pluralitatem Deorum plerique ex nationibus ethnicis confenserunt. Ergo vnitas Dei sub euidentiam naturalem non potest cadere. Quia nequit esse naturaliter euidentis id, quod contra plurimorum consensum est. Respondeo, etsi in plerisque nationibus ethnicis in pluralitatem Deorum confenserit imperita plebs; Sapientes tamen, & peritos semper Dei vnitatem cum euidentia cognouisse, iuxta dicta num. 17. Quod satis est, vt illa respectu eorum, atque adeo etiam absolute dicatur esse euidenter demonstrabilis ratione naturali. Præterquamquod; ne ethnicorum quidem plebs pluralitatem Deorum, de qua impræsentiarum sermo est, scilicet entium à se, sed aliorum ementorum numinum est venerata, saltem vt plurimum; prout supra num. 10. notatum est.

44 Tertiò obijci potest. Vnitas Dei neque est demonstrabilis à priori: quia nulla datur causa eius. Neque est demonstrabilis à posteriori: quia pluralitas effectuum, qui dantur, non potius vnicam, quam plures causas sui notificat. Ergo nullo modo est demonstrabilis. Respondeo, ex pluralitate effectuum, ex modoque productionis, ac gubernationis eorum à posteriori demonstrari, non solum causam primam eorum, sed etiam

ipsum vnitatem. Semel autem demonstrato per effectus in causâ primâ prædicato entis à se, ex hoc prædicato euidentius, & à priori (non quidem physicâ, sed metaphysicâ prioritate) demonstrari tum immediate, tum medijs alijs prædicatis pariter demonstratis ex illo ipsius causæ primæ vnitatem; prout in demonstrationibus supra factis cernere est.

QVAESTIO III.

Vtrum vnitas numerica conueniat Deo.

45 **S**uppono primò ex dictis q. 1. Deum vnitatem transcendentali propriè esse vnum in natura; sicut & cætera entia individua, quatenus est ens indistinctum in se in plura talia omnino, qualis ipse est. Ita ex communi Theologorum docet Fasol. 1. p. q. 11. art. 3. dubit. 2. quidquid apud ipsum dicat iandunus, *vnus de Deo, & alijs entibus non dicit, nisi æquiuocè*. Vtrum autem Deus in hoc, quòd est, transcendentally esse vnum, conueniat cum alijs entibus vniocè, an tantum analogicè, quæstio est communis huic prædicato, & alijs, quæ simul de Deo, & de creaturis verè dicuntur. Circa quam, quid sit sentiendum, constat ex vniuersali doctrinâ traditâ à nobis latè in Pharo Scient. disp. 17. q. 8. & 21. & tactâ supra disp. 11. q. 5. quæ ad rem recognoscenda est.

46 Suppono secundò ex dictis etiam q. 1. vnitatem numericam, quæ principium numeri dici solet, supra vnitatem transcendentalem solum addere respectum mensuræ ad mensuratum, & partem ad totum; quatenus numerus vnitatem, seu potius vno est mensurabilis, ex vnitatisque, siue vnus compositus est.

47 His positis. S. Bonau. Egid. Henr. Ricard. Scot. Aureol. & Bassol. apud Fasol. vbi supra dubit. 3. negant vnitatem numericam conuenire Deo. Id quod etiam sentiunt aliqui Patres. Nam Basil. epist. 141. quæ est Apologia ad Cæsarianos, circa principium ait. *Nos vnus Deum non numero, sed naturâ confitemur*. Rufin. in expositione Symboli super illa verba, *in vnus Deum*, inter opera Hieronymi, docet, *Deum non vnus numero dicit, sed vniuersitate, id est, qui propter eam vnus dicitur, quòd alius non sit*. Ambros. lib. 8. in Lucam. ad illud cap. 18. *Nemo bonus nisi solus Deus*, ait, *Deus vnus est, non vnus è numero: ita & Dei Filius quasi vnus exceptus est, non quasi vnus ex multis: & vni genitus est, non vnus ex genitis*. Angelomus in lib. 1. Reg. cap. 1. *Vnus*, inquit, appellatur Deus, non de numero. Et Glossa ordin. in illud lib. 1. Reg. cap. 1. *Fuit vir vnus*, Loquens de Deo ait, *Qui bene vnus, non numero, sed quia nunquam mutatur, nec à se aliter efficitur Deus*.

48 Sunt tamen & alij graues Theologi, qui Deo concedunt vnitatem numericam, vt S. Th. Alenf. Mayr. Durand. Argent. Capreol. Arimin. & Marsil. apud eundem Fasol. ibid. n. 13. quos ipse sequitur.

49 Cæterum controuersia hæc facillimè sedatur componiturque distinctione adhibita. Si enim vnitas transcendentalis Dei cadat supra prædicatum Deitatis, in quo Deus cum nullo alio ente possibili conuenit; vnitas numerica vt sic dicenda non est: nec Deus ab illâ dicendus est vnus nume-

ro propriè loquendo. Quia Deus ut sic non est pars numeri; cum nullus sit numerus Deorum. Et hoc solum sensu negant, esse Deum unum numero Doctores, & Patres primæ sententiæ. Si verò unitas transcendentalis Dei cadat supra aliud prædicatum eorum, in quibus Deus convenit cum alijs entibus, ut supra prædicatum entis, aut substantiæ, aut viventis, &c. bene, & propriè poterit ea dici ut sic unitas numerica, Denique ut sic vocari unum ens numero, aut una substantia numero, aut unum vivens numero, &c. Quia Deus ut sic reuera est pars alicuius numeri tum entium, tum substantiarum, tum viventium, &c. Et hoc sibi volunt Doctores secundæ sententiæ, dum Deo concedunt unitatem numericam. In quo amplius non oportet morari.

QVÆSTIO IV.

Verum unitas sit attributum Dei positivum, & ad negativum.

Sermo esse potest in hac q. aut de unitate transcendentali, aut de unitate solitudinis iuxta distinctionem unitatis factam quæst. 1. Si sit de primâ: Qui dicunt, unum transcendentalè supra ens, seu potius supra subiectum, quod unum dicitur, formaliter addere negationem; consequenter debent asserere unitatem transcendentalem Dei esse attributum negativum. Qui verò dicunt, addere quid positivum; consequenter inter attributa Dei positiva debent eiusmodi unitatem connumerare. Utroque retuli in Pharo Scient. disp. 17. q. 1. ubi expressio de conceptu formali unitatis transcendentalis egi. Ex dictisque ibi brevissimè quæstionem proponam, quoad dictam transcendentalem unitatem attinet, enodabo. Quod verò attinet ad unitatem solitudinis, brevissimè itidem subiungam, quod sentio. Quippe in Auctoribus de ea nihil reperio expressum.

Propositio 1.

Unitas Dei transcendentalis sumpta formaliter attributum est negativum.

Quia illud attributum sumptum formaliter dicitur esse negativum, quod in eo conceptu obiectivo, quem nos de eo formamus, siue quem habet, prout à nobis concipitur, aliquam dicit negationem, ut constat ex generali doctrinâ statuta supra disp. 2. q. 1. & 3. Sed unitas Dei transcendentalis in eo, quem habet, prout concipitur à nobis, conceptu obiectivo aliquam dicit negationem; nempe negationem distinctionis, qua Deus prout unus unitate transcendentali in se est indistinctus in plures tales omnino, qualis est ipse, iuxta doctrinam etiam q. 1. statutam ex dictis latius loco citato Phari Scient. Ergo unitas Dei transcendentalis sumpta formaliter attributum est negativum.

Nec refert, in conceptu unitatis Dei transcendentalis saltem in concreto, aut etiam in abstracto sumpta aliquam formalitatem Dei positivam includi. Nam, ut ea attributum negativum dicatur, fat est, quòd insuper in se etiam inclusam præferat, ut verè præferat, negationem. Alioquin contra communem sententiam Patrum, & Theologorum nulla ex divinis attributis nega-

tiva dicenda essent: quia nulla sunt, quæ saltem in concreto, aut etiam in abstracto sumpta aliquid positivum Dei non includant in conceptu suo. Recognoscantur dicta ad rem supra disp. 2. quæst. 3.

Propositio 2.

Negatio, quam unitas Dei transcendentalis sumpta formaliter dicit in suo conceptu, aut est negatio quædam æquivalenter quidem vera, sed formaliter ficta, aut est negatio rationis non ficta, sed supposititia.

Debet namque esse, ut constat ex dictis, negatio distinctionis. Cumque distinctio negata aut positiva, aut negativa esse possit; erit utique negatio prioris generis, si positiva distinctionis negatio, huc exclusio sit; posterioris verò generis, si sit negatio siue exclusio distinctionis negativæ, prout etiam q. 1. traditum est. Latiusque ostensum, & explicatum in Pharo Scient. disp. 17. q. 1. citatâ. Cuius doctrinâ ad præsens propositum recognoscenda est.

Propositio 3.

Unitas solitudinis, à qua Deus euadit unicus, siue solus in sua specie Deitatis, attributum negativum est sumpta formaliter.

Quia dicit in conceptu suo negationem aliorum Deorum, ut constat etiam ex dictis quæst. 1. Quod satis est, ut sit attributum negativum iuxta dicta circa proposit. 1. Negatio autem aliorum Deorum excludens ipsos ab statu essentiali vera negatio, seu veritas negativa est. Non item negatio excludens ipsos ab statu possibilitatis. Nam hæc nostro dumtaxat modo concipiendi est negatio, re tamen ipsâ veritas positiva, prout in eadem q. 1. ex uniuersaliori doctrinâ Phari Scient. statutum est.

Quomodo autem unitas Dei tum transcendentalis, tum solitudinis, non obstante negatione, quam præferat in suo conceptu, perfectio Dei nihilominus, eaque simpliciter simplex dicenda sit, ex uniuersali doctrinâ de perfectionibus diuini tradenda infra disp. 16. constabit.

QVÆSTIO V.

Verum Deus sit maximè unus.

Unitatem Dei esse omnium maximam, ipsamque Deum propter eam maximè unum, seu summè unum esse, communis videtur esse consensus Theologorum, & Patrum. Ex Patribus enim Bernard. lib. 5. de considerat. cap. 7. ait. *Tam simplex Deus, quam unus est, est autem unus; & quomodo aliud nihil, si dici potest, unissimus est.* Et paulò post. *Hinc de eo Boetius. Hoc vere unum, in quo nullus est numerus, nullum in eo aliud, præter id, quod est. Compara huic uni omne, quod unum dici potest, & unum non erit. Et numeratis reliquis vis addit. Verum hæc omnia quid ad illud summam, atque, ut ita dicam, unice unum? Hinc*